

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Popravek.

Na podlagi § 19. tiskovnega zakonika obračamo se do vas, da svoj včerajšnji članek, v katerem trdite, da je bil v ponočnej Vesteneckovej družbi tudi profesor tukajšnje gimnazije, resnici na ljubo popravite: Bila sta v tistej družbi dva gimnazijalna, in dva profesorja na tukajšnji realki. Nur heiter!

Več resnicoljubnih markerjev.

Po volitvah.

Sedaj po dokončanih volitvah dovoljeno naj je nam nekoliko splošnih opomb. Kakor nacionalni ekonomski iz posameznih prikaznih sklepavajo na splošne zakone, katerim so podvrženi premoženjski razvitki v življenju narodov, tako tudi mi lahko iz posameznih volitev, ali bolje iz ljubljanske volilne statistike sklepamo na splošne zakone, katerim so podvržene te volitve. Pri pogledu omenjene statistike sili nam pred vsem v oči, da nasprotniki naši vsako leto pripeljejo do jednega števila glasov, mi pa da se leto za leto pomnožujemo za zdajno število glasov. Splošni zakon, na katerega sklepamo tu, glasi se tako, da so gospodje Nemci dosegli nje najvišji svoj razvitek, da so dospeli do mej, katerih pri največji ekspanziji prekoračiti več ne morejo. V svojem cvetu so, ali odsle bode odpadal list za listom; ostalo bo golo deblo, katero pa se pri pomanjkanju oficijalnega prilivanja končno tudi posuši. Sedaj prihajajo še k volitvam, ker imajo upanje, da prodero, ako pridejo vsi. Potem, ko jih tudi polno število do premage spraviti ne bode moglo, otrpnili bodo

ter se skrčili v pomirno manjšino. To je naše prorokovanje; prihodnost bode pokazala, da je resnično.

Naši glasovi pa se vsako leto pomnožujejo. Tudi ta slučaj je sila podučen! Glavni nauk, katerega nam daje, glasi se tako, da abstinencia pri volitvah nij nikdar koristna. Volilci so kakor vojaki na maršu, če prvič marširajo, dosti je maroderjev, ali pozneje obleži jih le malo tik pota. Če se volilci večkrat pokličejo k urni, večja postane disciplina in pomanjša se število volilnih maroderjev, ki opešajo na poti k volilnemu lokalu.

Iz dosedanjih volitev smo se torej prepričali, da se nikdar več ne smemo abstinerati pri volitvah. Nasprotnikom prepuščati volilno polje brez vsakega boja, je nevarna stvar. Z abstinenco demoralizirali so se naši volilci, in tej demoralizaciji imamo v prvi vrsti pripisavati, da so še sedaj nekateri volilci doma občepeli, volilci, ki so v navadnem življenju narodnjaki, in ki bi morda v kupi piva potopiti hoteli nemške kandidate, katerih pa pri volitvah s svojim glasom k padcu pripraviti vendar niso imeli poguma. Upajmo, da se ti grešniki spokore do prihodnjih volitev!

Na drugej strani se pa iz ogromne udeležbe narodnih volilcev uže sedaj more sklepati, da je volilna disciplina mej narodnimi volilci gotovo tako vkoreninjena, kakor mej nasprotnimi. Ravno ta disciplina nas kmalu do gotove zmage pripomore!

Denes moramo še toplo zahvalo izreči vsem gospodom volilcem, kateri so pri volitvi oddali glas narodnim kandidatom. Ali več kot javna zahvala velja notranja zavest, da so ti gospodje volilci s svojo udeležbo izvršili na-

roden čin, ter tako pripomogli našemu narodnemu razvitku v belej Ljubljani!

Državno sodišče

je ravnokar razglasilo svojo razsodbo o pritožbi ustavovernih velikih posestnikov iz gornjega Avstrijskega. Razsodba se glasi tako, da je vladni namestnik žalil volilno pravico ustavovernih volilcev, ker je postopal tako, kakor so vladni namestniki uže mnogokrat postopali pod ustavovernimi vladami. Sedaj se vpraša, kakega upliva bode ta razsodba, ki prihaja tako rekoč celo stoletje „post festum“. Praktičnega upliva ne bode imela nikacega, ker državno sodišče nema oblasti po državnem zboru potrjenih poslancev izgnati iz državne zbornice. Državni konservativni gornje-avstrijski poslanci bodo tudi sedaj še mirno sedeli na svojih prostorih v zbornici in svet se bode sukal tudi sedaj ravno tako, kot se je sukal prej, ko državno sodišče svoje razsodbe izreklo še nij bilo. Mi se ne spuščamo v nikako kritiko te razsodbe, samo toliko naj nam je dovoljeno, da vprašamo, pospešuje li taka razsodba avtoriteto državnega sodišča? Bi morda državno sodišče ne bilo storilo bolje, da take razsodbe, ki nema niti sence faktičnega upliva, izreklo nij?

Mi pa si hočemo stvar vendar zapisati v knjigo svojega spomina. Kdo se ne spomina tistega absolutizma, s katerim so ustavoverni državni namestniki kovali svoje volilne liste! Koliko se je grešilo na tem polji pod liberalnimi vladami! Kako so se trle volilne pravice še pred kratkim tudi pri nas! Vsak okrajni glavar smel je terorizirati narodne volilce ter

Listek.

Nasledniki Bogdana Hmelnickega.

Po Kostomarovu in drugih spisih napisal J. Steklasa.
(Dalje.)

Kmalu za tem pa se je javil v Malorusiji tretji mož za atamanstvo: to je bil Ivan Martinovič Brjuhoveckij, bivši sluga Hmelnickega ter koševim atamanom (Schirrmeister) v zaporožkej Siči. On je bil pri Zaporožcih prav obljubljen ter je bil zato povišen na novo čast koševskega atamana. Leta okretni in zviti je izbral najboljša sredstva, da postane pravi ataman. On je pisal namreč v Moskvo najpogostnejša pisma, v katerih je obečal, da bode Malorusijo še bolj pod moskovsko oblast spravil, ako postane on ataman; v tem pogledu je pridobil tudi Metodija za se. Z druge strani pa se je pokazival Brjuhoveckij privrženca bednih Kozakov ter pospolitega naroda. In tako ponašanje mu je mnogo koristilo, kajti Zapo-

rožje je posle smrti Puškarja postalo pribežališče vseh onih, ki dozdej niso bili vneseni v zapisnik, pa so vendar hoteli postati Kozaki.

Njegovi zaporožski pravniki so se razsejali po Malorusiji, pripravljali narod zanj, uveravali ga, da postane vsak Kozak, ako postane on ataman; tudi so bunili prosti narod proti starešinam. V narodu se pokaže želja za grabanjem; posebno so gledali na bogate in imenitne, kajti oni so smatrali njihovo bogastvo plodom oderuštva naroda. Pojavil se je občni zahtev, da bi se novi ataman izbral na tako imenovanej „čornoj rade“, t. j. na zboru, kjer bi sodelovala vsa množica naroda. Metodij, ki se je družil z Zolotarenkom, prestopil je zdaj odkrito k stranki Brjuhoveckega ter se zavzel zanj pri moskovskih bojarih. Tedaj se je Zolotarenko videč, da sam ne more postati atamanom, pomiril s Somkom ter se začel z drugimi polkovniki truditi, da bi bil na bodočem zboru za atamana izbran Somko. Ali je bilo uže pozno. Ta pomirba nij pomogla nič stranki

imenitnih. Metodij je silno delal v Moskvi za Brjuhoveckega, predstavljal Somka in Zolotarenka tajnimi privrženec Polja'ov ter uveraval, da se bode dogodilo izdajstvo, ako bode Somka izbran. Mej tem pa tudi sam Somka nij bil obljubljen v Moskvi, ker se je vedno tožil na nepravde, počinjene od Velikoruskih vojakov Malorusom in ker se je pred carskimi poslanci držal za slobodnega človeka. Moskovska vlada je sklenila zbrati vesnarodni zbor ali „čornoju radu“ ter potrditi atamanom onega, kateri bode tukaj izbran. S tem nalogom je bil odpravljen v Malorusijo knez Velikogagin. Rada je bila sklicana v juniju v Nježnju. Brjuhovecki je semkaj signal po svojih Zaporožcih mnogobrojne trume črnega (prostega) naroda, ki se je sicer sešel s zavestjo proti bogatim in imenitnim ter v nadi da bode mogel pleniti. Metodij se je držal vedno carskega poslanika. Tudi moskovska vojska, zastoječa večim delom iz ptujcev, se je zbrala v Nježnju. 17. junija se je pri vzhodu solnca odprla s rada carskim

po svojej volji izbrisavati narodna imena iz volilne liste!

Sedaj vsaj vemo, kje imamo iskati sodišča proti takim napadom! Če dobimo zopet kakega Widmanna v deželo, in če nas bodo zopet pestili okrajni glavarji ter nam hoteli ostriči volilno pravico, potem se zatečemo tudi pred državno sodišče, katero tedaj drugače soditi ne bode smelo, kakor je sodilo sedaj!

Budgetna debata v državnem zboru.

Prvi dan, 28. aprila.

V državnem zboru se je pričela zadnji četrtak proračunska debata. Za generalno debato se je oglasilo 32 govornikov, 16 za odsekovne predloge, 16 zoper. Prvi je govoril zoper

poslanec grof Mannsfeld. On je trdil, da je razloček mej desnico in levico ta, da so levičarji složni v načelih, a desna stranka da nij v nobenem vprašanju složna. Ugovarjal je desnici, ki hoče z večjo avtonomijo ščediti in odpravljati redni deficit, rekoč, da to ne bi bilo pravo sredstvo. Prepričan je tudi, da avtonomistična večina ne bode nikdar odpravila državnega primankljaja. H koncu svojega govora, katerega je tendenciozno sklenil z besedami: „Mi (levičarji) smo in ostanemo črno-rumeni“, pa je izrekel krasno besedo, da pomenja ravnopravnost narodnostij ravnopravnost državljanov, a ne, da bi se prednost dajala jednim pred drugimi. Kdaj so se ustavoverci ravnali po tem načelu?

Poslanec grof Dürckheim za: Omenja žalostnega stanja kmetijskega prebivalstva, ki je glavni steber države in če ima država deficit, je to deficit kmetstva. Zato naj bi se vlada posebno ozirala na gmotno blagostanje tega stanu. Da je denes kmetško prebivalstvo na tako slabih nogah, to je zakrivila „liberalna“ stranka, ki je sklepala take zakone, ki so ljudstvu škodovali. Ljudstvo je take „liberalnosti“ uže popolnem sito.

Poslanec Kronawetter pravi, da nij bila ni Auerspergova vlada po njegovem idealu, niti je sedanja. Zato tudi do tega ministerstva nema zaupanja. Še denes 92% prebivalstva nij zastopane v državnem zboru, a vlada vendar ne stori ničesa. Kronawetter sodi, da se bodo avstrijski narodje tedaj sprijaznili in spravili mej soboj, kadar bode državni zbor na podlogi splošnih direktnih volitev izvoljen. On ne somišljeje z nobedno zdanjo stranko, pravi, ter je za centralizacijo v zakonodaji a za decentralizacijo v upravi.

pisma, Velikogin ni še prebral carskega pisma ko se vzdigne uže nemir: eni so hoteli imeti za atamana Somka, drugi pa Brjuhoveckega. Došlo je do bitke. Tedaj pa je moskovski polkovnik, nemec Strassburg, razgal nemirnjake, spustivši mej nje ročne granate. Za Brjuhoveckega je bila večina. Somko je pobegnil. Narod je skočil na vozove starešin in imenitnih Kozakov ter jih poplenil. Somko s starešinami in polkovniki, do petdeset ljudij, se je rešil pred narodom samo na ta način, da je pobegnil h knezu Velikogaginu, ki jih je zares pod stražo poslal dalje v nježinski grad.

Drugi dan je potrdil knez Velikogagin Brjuhoveckega za atamana. Tri dni so trajala nasilja, brezobrazno pijanstvo, razbojstva; pa to vse z znanjem Brjuhoveckega. Zlo se je godilo onemu, ki je nosil karmezinast plašč; mnogi so se samo tako rešili, da so se oblekli v prosto sukno. Ko so ti trije slobodni dnevi minuli, zapovedal je Brjuhovecki, da imajo vsa

Slovenski poslanec Gödel-Lannoy — čegar govor objavimo celotno v prihodnji številki — je razvijal svoje misli, kako bi se moglo prebivalstvu po kmetih pomagati. O jezikovnem vprašanju je dejal, da se o njem ne more preiti na dnevni red. Slovenskemu kmetu na Štajerskem nij jednako, če se norčujejo novine iz njegovega jezika. Materin jezik je slovenskemu kmetu ravno tako svet, kakor komu drugemu.

Nemško-liberalni poslanec Pacher je slavil delovanje ustavoverne vlade in zabavljal na zdanjo vlado in večino državnega zbora. Poleg je pa rabil take izraze, kakeršni se navadno rabijo po majhenih krčmah. Če je trdil tudi o Slovencih, da so dobili uže svoje plačilo zato, da vlado podpirajo, moramo tako trditev Slovenci vendar sprejeti z glasnim grohotom!

V prvi seji je zadnji govoril za odsekovne predloge prav ostro poslanec Matuš. On je dokazal, da je znaten del letošnjega državnega primankljaja še ostanek ustavovernih vlad, velike svote pa bodo vzele tudi razne zgradbe na državne stroške, tako da ostane čisti upravni deficit samo 17 milijonov, ki pa se bode sčasoma tudi odpravil, ako se bode uprava pojednostavila in bodo taki faktorji obdačeni, ki doslej še nijso plačevali davka. „Ustavoverna“ stranka hoče spraviti vse v področje ministersko, kakor je sklenila glede Lienbacherjevega predloga tudi gospodarska zbornica, to se pravi, ona hoče reševati vse samo upravnim putem, „Ustavoverna“ stranka je podobna onemu centralistu nemškemu, ki je dejal, da mu je jeden okrajni glavar ljubši nego vsi deželni zbori. — Omenjajoč člena 19 drž. osn. postav, je dejal, da je ta člen kakor kaka draga igrača, katero skrbni roditelji zapro v stekleno omaro, a puste otrokom, da jo samo gledati smejo. Tako smejo avstrijski narodje klanjati se liberalizmu, ki slevesno priznava jednako pravo vseh v šoli, uradu in javnem življenju, samo izvrševati ne smejo teh dragocenih pravic. Če se v deželi z mešanim prebivalstvom jezik večine v jezikovnem okraji manjšine proglašajo za v deželi ne običajen jezik, tedaj zahteva tako postopanje reciprociteto, ki nij v interesu skupine ter se mora tembolj obžalovati, če najvišje sodišče tako nespoštovanje postav odobruje, ker sodi o stvareh, ki ne spadajo v njegovo področje.

Seja se je potem ob štirih popoldne zaključila.

brezčinstva prestati, ali vendar je še po nekih mestih nered trajal.

Komaj pa je bil Brjuhovecki v svojej atamanskej časti potrjen, postali so tudi vsi starešine in polkovniki novi, večidel Zaporožci; vsakemu polkovniku je bila dana osobna straža. V Ukrajini je zdaj nastopilo gospodstvo ljudij prej siromašnih: kajti naenkrat so postali gospoda, a pijani neobičajnega dostojanstva nijso znali mere v svojih pohotah in v svojem samoupravljenju. Narod, prevaren po umišljavi o enakosti kozaškeje, bil je jako prevaren; oni, ki so kričali proti imenitnim in bogatim, postali so sami imenitni in bogati ter so še bolj tlačili narod, nego prejšnji predstojniki. —

Novi ataman je opisal vladi svoje protivnike kot carske upornike. Bilo je zapovedano, da se imajo soditi po vojniškem sodu. Ali sodniki so bili neprijatelji obdolženih.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. aprila.

Čuje se, da je gospodske zbornice komisija zakon o hišnem davku tako spremenila, da je skoraj gotovo, da takih sprememb zbornica poslancev ne bode odobrila.

Lahoni so v Zadru zopet storili junaški čin: ob dohodu cesarjeviča nastolnika Rudolfa tja so ga ondutni bogoslovci pozdravljali s slovanskimi „živio“ klici, zato pa so jih lahoni s kamenjem napodili.

Vnanje države.

Upanje je, da se bode grško vprašanje rešilo mirnim putem. Vsi poslaniki v Atenah so bili šli h grškemu ministerskemu predsedniku ter mu rekli, da se tudi Evropa zanima za epirske Grke, ki ostanejo še pod Turčijo. Komunduros je odgovoril, da svojej noti nema ničesa dostaviti.

Francosje dalje prodirajo v Tunisu; tuniski bej zoper to samo protestuje, ker ve, da bi mu orožje nič ne pomagalo.

Domače stvari.

— (Nov škandal iz kranjskega nemškutarskega deželnega odbora.) V petek je kranjski deželni odbor, v katerem zdaj Dežman in Schrey gospodarita, imenoval primarija na mesto umrlega dr. Pestotnika. Akoravno je sedem naših domačih doktorjev, po vsem sposobnih, za to službo kompetiralo, vendar je nij noben domačin dobil; temuč nemškutarski deželni odbor je imenoval necega tujca iz Gradca, dr. Dorniga, za primarija v Ljubljani! Tudi dr. Valenta, kot ravnatelj bolnice, predlagal je tega tujca na prvem mestu in ne kacega izmej onih naših domačih, ki so večidel kot sekundarji pod njim služili v ljubljanskej bolnici. To imenovanje zopet osvetljuje, kako silna potreba je, da bi bilo enkrat tega deželnega odbora konec, po razpustu deželnega zbora. Sicer bomo pa še več govorili o teh stvaréh.

— (Kranjski deželni odbor) bode, kakor vsi drugi deželni odbori, dné 8. maja po posebnej deputaciji čestital cesarjeviču k njegovej poroki. Udje deputacije so gg. deželni glavar vitez Kaltenegger, deželnega odbora namestnik baron Taufferer in deželni odbornik dr. Vošnjak. Deputacija se bode predstavila v Schönbrunn.

— (G. finančni vodja Bartušek) se bode še le meseca junija iz Insbrucka v Ljubljano preselil, ker njegov naslednik ne more poprej nastopiti svoje službe.

— (Še jeden vzrok, da smo propali v drugem razredu.) Da je narodna stranka pri zadnjih volitvah za ta razred propala, krivi so tega tudi štirje uradniki na magistratu, ki se sicer prištevajo narodnjakom.

— (Vredna napitnica.) V graškeje „Tagesposti“ beremo, da je napil pri banketu v slovo Vestenecku v Litiji ljubljanski „Konškov sin“ g. Vestenecku kot sijajnemu uzoru „deutschkraienske“ mladine. Žalostna prihodnjost „deutschkraienske“ stranke, če ima le take reprezentante, kakor je ta napitničar.

— (Kratkovidna politika.) Vsakemu s politiko se bavečemu treba da ne misli samo na zdanji trenotek nego da v poštev jemlje i bodočnost ter da razmere v trenotku porabi tako, da mu v bodočnosti ne bi mogle biti na kvar. Po tem pravilu se ljubljanska tako zvana „liberalna“ stranka nij znala ravnati nikdar. Dospevša do oblasti v vseh javnih zavodih Kranjske hotela je uradnike dobiti na svojo stran, če drugače ne pa s pritiskom. To velja osobito o deželnih uradnikih.

Ali pritisk prozivilje navadno protipritisk ali upor. In tako vidimo, da „ustavoverna“ klika ljubljanska hira izrečno za to boleznijo, ker si hoče ravno ugoden si trenotek ukoristiti, kako, do tega ne stane dosta. Ona ne uvida, da je to čisto napačno sredstvo in v kvar njenim interesom, če po priliki v novčinih zadevah terorizuje nižje deželne uradnike nasproti višjim, skoraj da samo po imeni „deželnim“ uradnikom pa gospoda Deschmann in Schrey generozno odpirata deželno kaso. To se opazuje in — naravno — zdanji deželni nemčurski odbor je čem dalje tem na slabšem glasu.

— (Z Dolenjskega) se nam piše, da mej onimi, ki so se šli dne 24. t. m. v Litijo jokati za odbajajočim Vesteneckom, so bili tudi nekateri odlični gospodje zatiškega okraja in sicer: davkar Lillegg, višenjska pedagoga Škrbinec in Höger, gabrski učitelj Zajec, ki je vodil deputacijo treh Gabrovcev. Nekdo, ki je bil v Litiji omenjeni dan in videl vso to gospodo, je dejal, da jih bodo štirinajst dni hrbiti boleli, tako so se priklanjali. — Vsled domačega pregovora, da čez sedem let vse prav pride, je dobro da si te gospode kam zapišemo, zlasti gospode učitelje. Bog zna, kaj in kako še pride.

— (Ginijiva poročila iz Litije.) Krog miz so sedeli ter pri banketu pili vino mešano s solzami britke žalosti. Prišli so iz vseh krajev prekrasne slovenske zemlje. Še celo gospod dr. Deu iz Postojne je bil prikimal, — proti svojej navadi pa denes nij skoraj nič govoril! Tako je bil tužen! Ko so se bili najedli, spogledali so se, ter si dejali, sedaj je čas, da se kaj reče. Vstal je torej gospod ranocelnik dr. Pavlič. A žalostna mu majka, da mu ne teče beseda kakor med, in da se v tem oziru staremu Nestorju primerjati ne sme! Meine Herren! je zajamral g. dr. Pavlič, potem pa je nastala dolga pavza. Oči ustavovernih prijateljev uprle so se v zgovornega gospoda dr. Pavliča. — Meine Herren! — a zopet je nastala dolga, dolga pavza, — Wo Begriffe fehlen, etc. Mojster Göthe, kako si tu strašno neresnico izrekel! Dr. Pavliča prištevaj odsle mej svoje največe oponente, den ihm fehlten Begriffe, und die Worte wollten sich doch nicht einstellen! Meine Herren — še jedenkrat je nastala pavza — a potem prišla je vendar beseda — ein Hoch dem Herrn Bezirkshauptmann! S potnim obrazom vsedel se je litijski zdravnik, vesel, da je končan dolgi govor. — Takoj pa plane „na tribino“ gospod Dragotin Deschmann. Brez dovtipov gospod Deschmann živeti ne more. S svojim patetično donečim glasom (g. Deschmann je patetičen še celo tedaj, kadar pravi: zweimal zwei ist vier!) je pričel: Meine Herrn! (gospodu dr. Pavliču bere se srd na obrazu, da se predrzne gospod Deschmann originalne fraze jemati iz originalnega njegovega, dr. Pavličevega, govora.) Heute hätte auch ein Fest-schiessen stattfinden sollen! Wer hat es verboten! Die Dunkelmänner! Sie mochten wohl gefürchtet haben, es kämme ein Schütz, der ins Schwarze treffen würde! Prijatelj: krog miz pograbili so kupe ter hitro pili, da jim nesrečni ta kalauver nij pokvaril želodcev. Istina je, težavno je umrjočemu človeku prenašati kaj tacega brez budih nasledkov! Končno je še gospod redakter Konschegg iz Ljubljane svojo „jungfernrede“ poslal mej svet ter slavil gospoda viteza Vestenecka „als leuchtendes Vorbild der deutsch-krainischen Jugend!“ Markerji na dan! Odprite kazinsko-kavarno! —

— (Strašno maščevanje!) Našim bralcem je znano, da je gospod okrajni sodnik v Metliki, nekdanji slovenski fanatik, Ogrinc izdal odlok, kojega smo mi v svojem listu nekoliko na rešeto položili. Bili smo zavoľo te svoje predrznosti pod pečat dejani. Gospod sodnik pa je svoje maščevanje izlil na nedolžnega, to je na „Slovenski Pravnika“. Slučajno je bil na ta list naročen, in ker „Slovenskemu Narodu“ ničesar ne more, planil je po „Pravniku“. Redakcija tega lista prejela je namreč sledečo togotno dopisnico. „Krainburg 23. April 1881. Ich verzichte auf die fernere Zusendung des „Pravnik“ und widme den entfallenden Jahresabonnementsbetrag dem Fonde zur Erbauung einer Ruhmeshalle für slovenische Heldenskriber oder Skriberhelden! To je dovtip! No pa mi gospoda Ogrinca poznamo, da rad pretira. Mož ne misli tako hudo.“ Takrat, ko se je karlovški župan Türk peljal proti Metliki, je tudi samemu veličanstnemu paru poročal: Majestät, die Türken kommen! Pa je bil samo jeden Türk in še ta iz Karlovca. Gospod sodnik rad pretira! Odpustimo mu torej grozno maščevanje nad slovenskim „Pravnikom“.

— (Iz Črnomlja) se nam poroča, da bode mesto Črnomelj poroko Nj. ces. kr. visokosti cesarjeviča Rudolfa z princesinjo Stefanijo slavilo po tem programu: Predvečer 9. maja: Ob 8. uri razsvetljava mesta, streljanje in godba. Pri sv. Jožefu zažge se kres in umetni ogenj. Potem skupen shod v čitalnici. Dne 10. maja ob 5. uri zjutraj budnica. Potem se razobesi pred mestno hišo državna zastava, godba igra cesarsko pesen. Ob 9. uri slovesna sv. maša, katere se udeleži šolska mladina. Po maši „Te Deum“. Ob 11. poklon deputacij celega okraja g. okrajnemu glavarju. Po poklonu slovesen krst novovsajene lipe pred mestno hišo. a) Gosp. mestni župan nagovori g. okrajnega glavarja in krsti potem lipo na ime presvitlega cesarjeviča „Rudolf“. b) Gosp. predsednik krajnega šolskega sveta razloži šolske mladeži pomen slavnosti. c) Skupno se zapoje cesarska pesen. d) Nagovor dveh šolskih otrok v narodnej noši. e) Razdelitev knjižic mej šolsko mladino. Po tem igra godba eno uro pred lipo. Ob 1. popoldne banket. Ob 8. uri zvečer „veliki ples“.

— (Veselico) v Kamnjah pri Ajdovščini napravijo dne 8. maja t. l. ob 5. uri popoldne v slavnosten spomin poroke cesarjeviča Rudolfa ter k obilnej udeležitvi uljudno vabijo kamenjski rodoljubi.

— (Okrajno učiteljsko društvo ormuško) je sklenilo, da bo ob priliki poroke Nj. veličanstva cesarjeviča Rudolfa sè sosednjim učiteljskim društvom ptujskim imelo skupno slovesno zborovanje dne 5. maja pri Velikey Nedelji. Podpisani odbor vabi p. n. gg. ude in šolske prijatelje na obilno udeležbo. Začetek zborovanja ob 11. uri predpoludnem. Dnevni red: 1. Zborovanje v gradu. a) Slavnostni govor k 10. maju. Govori gosp. Robič (ptujski). b) Velika Nedelja. Krajepisna in zgodovinska črtica. Govori gosp. Košar (ormožki). 2. Slovesni obed v gostilni g. Rizmana. — (Popravek.) Iz zanesljivega vira smo zvedeli, da se g. oberstu Ditlju od tukajšnjega platzkomanda nij bil komandiral ordonanec zavoľo raznašanja tistega vojaškega volilnega oklica, in da je ta oklic raznašal nekov postrešček, o katerem se govori, da je bil še celo malo vinjen.

— (Poslano.) „Slovenski Narod“ od 26. t. m. prinaša notico, da se je 25. t. m.

pri zidanji centralne klavnice odvrnilo več domačih, opravila iskajočih delavcev. Po zaslišanji svojih nadzornikov pri tem zidanji smo konstatirali, da se omenjeni dan nikaki delavci oglasili niso in da se v notici grajani odgovor niti 25. t. m. niti kakega družega dne dajal nij. K temu popravku še pristavljamo, oziraje se na svoje večkratne inserate, da še vedno in radi sprejemamo trezne in pridne domače zidarje.

Kranjsko stavbarsko društvo.

— („Cerkveni glasbenik“) prinaša v svojej majevej številki poleg družega raznega gradiva tudi prav lahko „Himno“ na slavo poroke cesarjeviča stolnika Rudolfa s princesko Stefanijo. Besede je zložil g. Luka Jaran, urednik „Zgodnje Danice“, uglasbil pak je pesen gosp. A. Foerster, znani kompozist in vodja glasbi v stolnej cerkvi. Skladba je zložena jako primerno, ter se more peti dvo-, tri- ali štiriglasno.

— („Ljubljanskega Zvona“ V. zvezek), ki je večeraj v „Narodnej tiskarni“ prišel na svetlo, prinaša te članke: 1. Ivan Jenko: Prorokovanje, balada; 2. Ivan Resman: Po zimi, pesen; 3. Josip Jurčič: Rokovnjači, historičen roman (dalje); 4. Prof. Tom. Zupan: Iz Preširnovega življenja II. Preširen v ljubljanskih šolah; 5. Ivan Franke: Estetična načela pri obleki in stanovanji VII; 6. Fr. Levstik: Jezikoslovne razprave (dalje); 7. J. Trdina: Verske bajke na Dolenjskem; 8. Podlowski: Reka, balada; 9. Dr. Ivan Tavčar: Otok in Struga, noveleta (dalje); 10. Lovro Žvab: Ivan Ž. V. Popovič; 11. Fr. Erjavec: Rák (konec); 12. Jos. Cimperman: O Preširnovem „Senáni“; 13. A. Bezenšek: O novobolgarskej literaturi III.; 14. Ivan Hribar: Novejša češka literatura; 15. Slovenski glasnik. — Dalje čitamo v listu oznanilo, da je prvi zvezek „Ljubljanskega Zvona“ tudi v četrtem izdanji uže pošel in da se bode samo tedaj v petič natisnil, ako se oglasi vsaj 50 novih vseletnih naročnikov.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnej bolnici:
24. aprila: Helena Hribar, gostija, 60 let, za katarom v črevesu.
25. aprila: Margareta Antini, gostija, 65 let, za mrtvico v črevesu.
V vojaškej bolnici:
23. aprila: Florijan Cimperšek, lovec v 35. lovskem bataljonu, 22 let.

Tržne cene

v Ljubljani 30. aprila t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 26 kr. — rež 6 gld. 50 kr.; — jočmen 4 gld. 55 kr.; — oves 3 gld. 09 kr.; — ajda 5 gld. 53 kr.; — prosó 4 gld. 87 kr.; — koruza 5 gld. 60 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 57 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram 1 gld. 18 kr.; mast — gld. 78 kr.; — špeh frišen — gld. 66 kr.; špeh povojen — gld. 70 kr.; — jajce po 1²/₃ kr.; — mleka liter 8 kr.; — govednine kilogram 56 kr.; — teletnine 46 kr.; — svinjsko meso 58 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 12 kr.; — slame 1 gld. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. — kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 30. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	78 gld.	75 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	79	50
Zlata renta	96	45
1860 drž. posojilo	131	75
Akcije narodne banke	845	—
Kreditne akcije	335	—
London	117	90
Srebro	—	—
Napol.	9	32 ¹ / ₂
C. kr. cekini	5	54
Državne marke	57	55

Na prodaj

je 1600 veder dobrega vina (lastni pridelek) od l. 1877, 1879 in 1880 iz vizeľjskih in sromeljskih goric pri

Lenardu del Cott-u,

v Brežicah na Dolenjskem.

Tkanino
za
zastave in dekoracije
v vsakej zaželeni barvi po najnižjih
cenah prodajata
G. Schmidl in družnik
v Celji. (246—1)

Na cesarja Jožefa trgu
je od jutra do večera odprta
velika panorama
z umetelnim kabinetom.

V mehanično plastiškem kabinetu so posebnega
priznanja vredne dobro zadete **voščene podobe** v
naravnej velikosti, katere so mehanično in umeteljno
narejene, da diha, kakor bi živele, n. pr. umirajoča
Kleopatra, izvrstno umetno delo, ki tako diha in sope,
da se jej mora čuditi vsakdo.

Vstopnina 10 kr., otroci 5 kr.
K obilnemu obiskovanju uljudno pozivlje če-
stito občinstvo
(224—4) **Rajmund Schmidt.**

Naznanjam, da sem prevzel
gostilno „pri Sokolu“
tik Gruberjevega kanala.
Lepo kegljišče in dobra postrežba se nu-
dijo slavnemu občinstvu. — Za mnogobrojni
pohod se priporoča s spoštovanjem
Wencelj Sušnik,
gostilničar.
(243)

**600 vedrov dobrega kranjskega in hr-
vatskega**

vina,
s posodo ali brez posode, proda podpisani po naj-
nižji ceni zavoljo selitve **10., 20. in 30. maja t. l.**
od 9. zjutraj do 4. popoldne. Vino ima v svoji kleti
zunaj mesta v **Štepančev vasi.**
Anton Avbel,
(244—1) v Ljubljani, na sv. Petra cesti št. 7.

Poletno stanovanje
v prav zdravem kraju na **Gorenjskem**, pet minut
od železniške postaje Medvode oddaljeno, oddaje se
s **pohištvom** vred do oktobra t. l. v najem. Stano-
vanje ima 2 lepi, svetli sobi, kuhinjo s šparherdom;
ob enem se oddaje tudi **vrt** s sadnim drevjem
prav po ceni. — Natančneje se izve pri gospodu
Blažu Jamniku,
(248—1) v **Medvodah** na Gorenjskem.

Dr. Sprangerjeve
kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet,
pomagajo takoj, če ima človek krč v želodec, migreno,
feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga
glava boli, če ima krč v prsih, mastno zgago. Telo
se hitro očisti. V bramorjih razpusti bolezensko tva-
rino, odvajajoč črve in kislino. Davici in tifusu vza-
mejo vso zlobo in vročino, če se zavživajo po 1/2
žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivost. Človeku
diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z
majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdra-
vilo, katero prodaja lekarnar **g. J. Svoboda** v Lju-
bljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247—1)

Novo! Novo!
(Po sanitarnozdravniškem odobrenju in
kemični preiskavi priznan kot popol-
nem zdrav izdelek.)
Kerubska čajeva kava
(izumitelj Ant. Wolencz v Iglavi), pri-
dobljena iz žlanih čajev kavi blizu
sorodnih sadnih tvarin, daje izvrstno re-
dilno pijačo ter se more z zrnat kavo
izvrstnim vspehom rabiti, ker to močno
oboljša kerubska kava. — Najbolj se
priporoča za homeopatične namene, otro-
kom in osobam, katerim zrnata kava kri-
vzmemirja itd. — Pošilja se s povzetjem
v kartonih po 1/4 in 1/2 kilograma, a ki-
logram 56 kr. — Prodajalec jo dobé pri-
merno ceneje. — V zalogi in pravo ima
POHL & SUPAN,
trgovina s specerijskim blagom v
(245—1) Ljubljani.
Novo! Novo!

Za predstoječe svečanosti poroke Njiju veličan-
stev priporočam prav lepe

dekoracijske reči:
Grbe avstrijske in belgijske a 90 kr. do
1 gld.
Transparentne slike najvišjih zaročen-
cev in transpa-
rentne grbe za okna — 115 cm. široke, 190 cm.
visoke — od gld. 280 do gld. 360.
Zastave in bandera vsake velikosti in
barve prav po ceni.
Naročbe prosim do 3. maja, da morem čestitim
naročnikom o pravem času ustreči.
Franc Doberlet,
(233—2) Ljubljana, Frančiškanske ulice.

Samo na borzi
more se v tako ugodnem času ob rastočih in
padajočih kurzih s **100 gold.** vsak teden
lahko pridobiti od **10 do 20 gold.** — Na
pisma takoj odgovarjam.
F. Friedländer in Wien,
L. Wollzeile 5. (201—4)

Bergmanovo
mjilo zoper pege,
s katerim se pege popolnem odpravijo; 1 kos
45 kr. Prodaja **Jos. Svoboda**, lekarnar v Ljubljani,
na Prešernovem trgu. (166—6)

Gostilna v najem.
Za Toplice **Gallenegg** poleg južno-
železniške postaje Zagorje na Kranjskem
sprejme se soliden večer gostilničar.
Prositelji s kavcijo naj se obrnejo do pod-
pisanega lastnika.
Alojzij Praschniker,
(234—3) v Kamniku na Kranjskem.

A. Krejči,
v Ljubljani,
kongresni trg, na voglu gledališčne ulice,
priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst **modernih**
klobukov in kap;
prejema tudi
kožuhovino in zimsko obleko
čez poletje v shranjevanje. (133—9)

Fran Železnikar,
krojač v Ljubljani,
se zahvaljuje svojim p. n. naročnikom za do-
zdaj mu izkazano obilo zaupanje, ter se pri-
poroča tudi še v prihodnje za **izdelovanje**
oblek po najnovejših pariških journalih.
(161—6)

EPILEPSIJO
(božjast) **ozdravi indijski zeliški sok**, ki se
kot posebnost, da kot jedino sredstvo z najboljšim
vspehom rabi zoper božjast. (218—3)
Božjastni se hitro in srečno ozdravi, ako štiri-
krat ali petkrat na dan tega soka po 15 kapljic na
sladkorji zavžije. Celotnejša in najzlobnejša bo-
lezen se ublaži in naposled popolnem odpravi.
Dobiva se **flacon** po **20 kr.** v skoraj vseh
lekarnah Avstro-Ogerske, a v Ljubljani ima ta sok
lekarnar **g. Julij pl. Trnkóczy**, v Jičinu pa pri-
rejevalatelj **Rudolf Stahl**, emer. lekarnar.
S pošto se meuj kot 2 flacons ne pošilja.

Kothe-jevo ustno vodo,
zbog njenih izvrstnih lastnostij zoper
zobne bolečine in ustni smrad
znano, priporoča a **flacon 35 kr.** z navodilom za
rabo vred
JOH. GEORGE KOTHE,
dvorni liferant v Berlinu.
Podružnica: Dunaj, I. Tiefer Graben 37, I.
V Ljubljani jo ima pravo samo lekarnar gospod
Jul. pl. Trnkóczy. (194—4)

Tuji.
29. aprila:
Pri **Wallé**: Hriber iz Brna. — Luppini, Maschner, Kaiser, Euphrat z
Dunaja. — Einstein iz Monakovega. — Kampf iz St. Vida. — Urbančič iz Dvora.
Pri **Stolu**: Krick, Basserman, Pucher, Vugrinčič z Dunaja. — Ostheim
iz Elberfelda. — Mulley iz Spodnjega Logatca.
Pri **avstrijskem cesarju**: Latnar iz Doba. — Kristimus z Dunaja.

Zidanomostska
tovarna za cement
na Zidanem mostu, Spodnje Štajersko,
priporoča svoje uže od nekdanj na dobrem glasu stoječe izdelke
Roman-cement in Portland-cement,
pripoznano najboljšo blago prav v ceno.
Gradivo, katerega se ogenj ne prime:
kvarcat pesek, ilovica, ilovičasta moka, malta od kvar-
catega peska in ilovičasta malta. (182—5)
Opeka, katere se ne prime ogenj:
vsake velikosti, o katerej je dokazano, da se je ne prime ogenj.

Lekarna „pri samorogu“
Jul. pl. Trnkóczy-jeva
na mestnem trgu v Ljubljani.
priporoča p. n. občinstvu sledeče, zmirom sveže (frišne)
vsled dolgoletnega izkustva kot **izvrstno uplivne**
priznane specialiteti, izkušena domača in **homeopatiška**
zdravila: (71—12)
Planinski želiščni sirop kranjski,
izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine;
1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.
Pomuhljevo (Dorsch) jetrno olje, najboljše vrste
bramore, plućnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 skl. 60 kr.
Anaterinska ustna voda, najboljše za črpanje zob
pravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.
Kri čistilne krogljice, c. kr. priv., ne sme bi
gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedočile pri
zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem
želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj
s 6. škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.
Naročila iz dežele izvrše se takoj.